

Espoon Auton vanhat tallit sijaitsivat Mankkaantien varrella nykyisen Mankkaanportti liikekeskuksen paikalla. Siellä oli tilat 50:lle linja-autolle. Kuva: Mauritz Hellström

Mankkaan bussi - häkäpöntöstä metroon

Liikennöitsijä **Erik Wickström** aloitti linja-autoliikenteen Mankkaalle jo 1930-luvun lopulla. Sota-aikana 1939-45 toiminta vaikeutui, koska puolustusvoimat pakko-otti käyttönsä kaiken liikenevän bussikaluston. Sotien jälkeen liikennöinti jatkui kangerrellen. Omisajajilleen palautetut linja-autot olivat lähes loppuun ajettuja. Polttoainepulasta johtuen ne oli varustettu koivupilkettä käyttävillä puukaasut-

timilla eli häkäpöntöillä. Mankkaantie oli kapea ja huonokuntoinen. Mankkaanpuron silta piti rakentaa uudelleen kestäväksi bussiliikennettä ja Koivumankkaan mäkeä loiventaa.

Wickström oli vuonna 1940 perustanut Espoon Liikenne Oy:n, jonka harmaat ja vihreäritaiset linjurit liikennöivät vuonna 1936 valmistunutta Jorvaksentietä Mankkaalle ja edelleen Kauniaisiin.

Porvoolaiset Norrgårdin veljekset ostivat Espoon Liikenteen vuonna 1954 ja perustivat Espoon Auto Oy:n. Tästä ajankohdasta lähtien aina viime vuosiin saakka Mankkaan bussit olivat vaaleavihreitä varustettuina tumman vihrein ja punaisin raidoin.

Juttu jatkuu sivulla 2 →

Valokuvakilpailu jatkuu

Mankkaa kuviksi!

Tule tallentamaan Mankkaan miljöötä ja asukkaiden elämää tulevia sukupolvia varten!

Mankkaa Seura kutsuu kaikkia alueemme asukkaita osallistumaan Valokuvauskilpailuun teemana **"MINUN MANKKAANI"**.

Kilpailu alkoi 5. lokakuuta 2019 ja päättyy 15. syyskuuta 2020. Kuvaaja voi osallistua kilpailuun 1-3:lla itse otetulla kuvalla. Niihin tulee merkitä kuvausaika ja -paikka sekä kuvaajan yhteystiedot.

Kymmenen parasta kuvaa palkitaan! Palkintolautakunnan puheenjohtajana toimii tunnettu mankkaalainen valokuvaaja **Mauritz Hellström**.

Kuvat voit lähettää sähköpostitse osoitteella markku.melkko@saunalahti.fi tai postitse paperikuvina 10x15 cm ("kymppikuva") osoitteella: Markku Melkko, Vanhan-Mankkaankuja 1D1, 02180 Espoo.

Mankkaa-seura varaa itselleen oikeuden käyttää kilpailuun ilmoitettuja kuvia.

Stipendit 2020

Mankkaa-seuran oppilasstipendien saajat vuonna 2020

Mankkaan koulu:
Essi Sippola
Oskar von Essen
Janica Pellikka

Mankkaanpuron koulu:
Marcella Goodman
Aarni Ritala

Taavinkylän koulu:
Elina Ylä-Rinne
Elmeri Yli-Olli

Mankkaa-seura onnittelee!

Minkälainen on sinun Mankkaasi?

Korona-pandemia levisi Suomeen voimalla maaliskuun alussa eli parisen viikkoa useimpia muita Euroopan maita myöhemmin. Pääministeri **Sanna Marinin** johtama hallitus ryhtyi nopeasti suitsimaan epidemiaa järein keinoin. Mankkaa-seuran toimintaan vaikuttivat eniten yli kymmenen hengen kokoontumis-kielto sekä varsinkin ikäihmisiä koskeva lähikontaktien välttämiskehoitus. Mankkaa on osa Helsingin seutua, missä tartuntariski on muuta maata monin verroin korkeampi.

Mankkaa-seura joutuikin viime hetkellä peruuttamaan kevätkokouksen sekä nuorimpien mankkalaisten piirissä suuren suosion saavuttaneen pääsiäistapahtuman. Kevätkokouksessa oli tarkoitus vahvistaa viime vuoden tilinpäätös, jolle toiminnantarkastuksen

tehnyt **Kirsi Ojala** ei näe estettä. Yhdistyksen suuren jäsenmäärän takia kevätkokouksen pitäminen etänä olisi varsin vaivalloista.

Siksi johtokunta on päättänyt, että kokous pidetään yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä tiistaina 20.10.2020. Todennäköinen pitopaikka on yksi koulujemme ruokasaleista, missä runsaat tilat sallivat turvallisen osallistumisen myös niille jäsenille, joille lähikontaktien välttäminen on vielä syksylläkin tarpeen. Kutsu kokoukseen julkaistaan lehden

lokakuun numerossa. Saat kuitenkin jo nyt tietoa yhdistyksen viime vuoden toiminnasta tutustumalla toimintakertomukseen 2019 verkkosivuillemme osoitteessa www.mankkaa-seura.fi.

Kevätkokouksen jatkoilla oli tarkoitus keskustella myös Lukukalion tulevaisuudesta. Voit nyt lukea tästä lehdestä **Ari Malmion** ja **Ismo Nuujan** jutun, missä Lukukalliolle hahmotellaan yhä monipuolisempaa käyttöä viheralueena asuntorakentamisen sijasta. Osallistu kehittämiskeskusteluun lähettämällä sähköpostia osoitteeseen ari.malmio@arkkitehtitoimisto-malmio.fi. Koronaepidemia estää todennäköisesti vielä ensi syksynä suuret ainakin sisätiloissa järjestettävät asukastapahtumat. Harkitsemme ulkoilmatapahtuman järjestämistä.

Lopuksi hyviä uutisia. Useista hajatiedoista päätellen asuntokauppa jatkuu Mankkaalla varsin vilkkaana. Pientalovaltaisen viheralueisiin lomittuvan kaupunginosamme vetovoima on edelleen suuri. Tätä "ässää" on vaalittava ja puolustettava edelleenkin.

HYVÄ UUSI JA VANHA JÄSEN! MUISTITHAN MAKSAA JÄSEMAKSUN!

10 eur/vuosi | Tili: Mankkaa-seura ry., FI16 1215 3000 1317 58.

Kesäterveisin,

Jukka Peltola, puheenjohtaja
s-posti: [jukka.s.peltola\(at\)kolumbus.fi](mailto:jukka.s.peltola(at)kolumbus.fi)

→ juttu jatkuu etusivulta

Pari vuotta myöhemmin Espoon Auto Oy:n omistajaksi tuli Kauko Sällälä, jonka omistuksessa yhtiö toimi aina vuoteen 1980. Bussit olivat aluksi bensiinikäyttöisiä. Niissä oli usein rahastajat, jotka keräsivät maksut matkustajilta matkan pituuden perusteella. Autoihin nousiin etuovesta, jotka avautuivat kuljettajan käyttämällä mekaanisella vivulla. Takaovi oli useimmiten vain kapea varaovi. Kauko Sällälän aikana Espoon Auton perusbussiksi vakiintui Wiima korilla varustettu Volvo B57.

Espoon Auton bussitalitit sijaitsivat nykyisen Mankkaan liikeykeskuksen paikalla. Sen tilat kävivät ajan mittaan pieniksi ja mankkaalaiset valittivat bussien aiheuttamaa meteliä ja pakokaasuja.

Mankkaan Juhaniilaan alkoi linja-autoliikenne Kokinkylän (Kockby) kautta 1950-luvun lopulla. Kauko Tyllilän perustaman Juhaniilan Linja Oy bussin kääntöpaikka oli aluksi nykyisen Laurintien ja Kokinkyläntien risteysessä. Juhaniilan Linja Oy:n harmailla raidoilla varustetut siniset bussit pidensivät reittinsä 1980-luvulla Mankkaan kautta Leppävaaraan. Entisen HOK:n liikerakennuksen luona oli myös Mankkaa-Kilo-Pitäjänmäki-Helsinki linjan päätepesti.

Useat liikennöitsijät luopuivat toiminnastaan 1970-80-lukujen vaihteessa. Juhaniilan Liikenne Oy sekä Espoon Auto Oy myytiin Tarmo Laineelle. Hänellä oli omistuksessaan useita pää-

Mankkaan bussi ottaa matkustajia Helsingin vanhan linja-autoaseman Salomoninkadun puolella 1960-luvulla. Taustalla ns. Maitokeskuksen talo. Kuva: Suomen linja-automuseo.

Koerekisterissä oleva tuliterä Fargo A-250 linja-auto valmiina liikenteeseen linjalle H-fors-Mankans-Grankulla vuonna 1950. Vieressä kuljettaja Osvald Falkstedt. Kuva: Esbo Hembygdsförening/Espoon kaupunginmuseo.

kaupunkiseudun liikenneyrityksiä. Suurin osa Laineen yritysryppästä siirtyi välivaiheiden jälkeen Espoon kaupungin omistukseen vuonna 1986. Liikennöinti Mankkaalle jatkui kaupungin omistaman Oy Espoon Auto Ab:n vihreillä busseilla. Espoon Auton uusi bussivarikko valmistui Klovlin alueelle vuonna 1990.

Vuosi 1994 oli mullistusten vuosi linja-autoliikenteessä. Espoon kaupunki luopui liikennöinnistä ja myi Espoon Auton ruotsalaiselle Swebussille. Omistussuhteiden muutokset olivat nopeita. Swebus myytiin brittiläiselle Stagecoach-yhtiölle, joka taas pian joutui norjalaisen Concordia Bus Finland Oy:lle. Viimeinen muutos omistussuhteissa tapahtui vuonna 2010, jolloin perustettiin Nobina Finland Oy.

Koko pääkaupunkiseudun liikenneyhteyksien koordinoiti alkoi samana vuonna. Tällöin aloitti toimintansa kuntayhtymä Helsingin seudun liikenne (HSL) Sen tehtäväksi tuli suunnitella ja kilpailuttaa pääkaupunkiseudun joukkoliikenne.

Kampin liikeykeskuksen ja terminaalien valmistuminen vuonna 2005 sekä Länsiväylän bussikaistat nopeuttivat merkittävästi mankkaalaisten bussiyhteyksiä linjoilla 105,109 ja 110 Helsinkiin. Viimeinen suuri muutos suoriin bussiyhteyksiin tottuneille oli länsi-metron valmistuminen ja siirtyminen metron syöttöliikenteeseen. Vihreät bussit vaihtuivat HSL:n sinisiin ja avarat merimaiset metrotunneliin.

Markku Melkko

Mankkaalla saunashowroom vuodesta 2015

Sauna kaipaisi modernisointia?

Teemme:

- * Mittauksen ja 3D suunnitelman
- * Valmistamme lauteet tehtaalla
- * Puramme vanhat ja asennamme uudet

Kylpyhuones sauna sopii pieneenkin tilaan.

Mankkaalta löydät Lapuan Kankureiden sauna-tekstiilit ja Sawo ja Kolo kiulut ja mittarit, sekä toki kiukaat.

TARJOUS: La 30.5 tarvikkeet -20% hyllystä.

tapani@saunastore.fi 0408282497

Palkittu* muotikauppa lähelläsi!

Tule ja tutustu kevään uutuuksiin!
Valikoima päivittyy sesonkien mukaan, sekä alusasuisia, urheiluliiveissä että uima-asuisia runsaasti kokovaihtoehtoja!

**Voit sopia myös
yksityisajan myymälään**

* Suomen III parhaaksi valittu muotikauppa.

TILAA LAHJAKORTTI

Mankkaantie 2-4, Espoo

050 357 9335 www.larassecret.fi
ARK 12-18, LA 11-15

Parturi-Kampaamo ja Kauneushoitola Jaspis

Hyvää oloa ja kesäilmettä Jaspiksesta!

Hyvä asiakas, palvelemme teitä huolehtien yhteisestä hyvinvoinnistamme joustavasti ja turvallisesti. Lämpimästi tervetuloa!

Ajanvaraus:

www.parturikampaamojaspis.fi

Parturi-kampaamo - 09 412 9421

Kauneushoitola - 044 293 5166

Osoite: Mankkaantie 2-4, 02180 Espoo

JASPIS

EkOPHARMA
Helsinki

Sim
SENSITIVE

KALLENPAJA
PUUVERSTAS

Design-linnunpöntöt,
lintulaudat ja muut
puutuotteet.
Tutustu verkossa
tai tule käymään!

Mankkaantie 24
Puh. 050 928 2191

Avoinnä:
ti - pe klo 12-17

www.kallenpaja.fi

PRIMA KIINTEISTÖT

20 VUOTTA LAADUKASTA VÄLITTÄMISTÄ

Välitämme kotisi käsityönä

RAIMO SAARNIA
Toimitusjohtaja, DI (Rakennustekniikka)
050 501 7352
raimo.saarnia@regit.fi

RIIKKA PFITZNER-SAARNIA
Myyntipäällikkö, Vastaava hoitaja, LKV
040 502 2171
riikka.saarnia@primalkv.com

KARI RANDÉN
Kiinteistönvälittäjä, LKV
0400 531 231
kari.randen@primalkv.com

KIRSI APAJALAHTI-PLYHM
Kiinteistönvälittäjä, LKV
050 343 4475
kirsi.apajalahti-plyhm@primalkv.com

JAANA LEINSON
Asuntomyyjä
040 580 4234
jaana.leinson@primalkv.com

CISSI LINDBERG
Asuntomyyjä, KiAT
0400 399 608
cissi.lindberg@primalkv.com

PRIMA Kiinteistöt Oy LKV IAI Mankkaantie 2-4, 02180 ESPOO 09-4520700
Munkkiniemen puistotie 3A1, 00330 HELSINKI 09-45207010 myynti@primalkv.com www.primalkv.com

HAAVEISSA UUSI KOTI?

Tee asunnostasi kätevä pika-arvio
nettisivuillamme. Saat arvion
toimitettuna sähköpostiisi tai
puhelimteesi nopeasti.

PRIMA
KIINTEISTÖT

Kuvassa Hirschwegin vihersilta Saksassa. (Eläinten kulkujärjestelyt tiealueen poikki, Tiehallinnon selvityksiä 36/2003). Kuva: Seija Väre.

Nygrannaksen kaavan jatko viherväylän ja Lukukallion mahdollisuus

KESKIALUE

Nygrannaksen kaavoitus painottuu ns. keskialueelle. Siihen liittyy viherväylän ja kehä II ylittävän vihersillan suunnittelu. Viherasioita kaupungilla hoitaa maisema-arkkitehti **Katariina Peltola**. Keskialue Nygrannaksen kaavoituksessa on Taavilän ja Jukolan välinen peltoalue kehä II kupeessa.

Kuluvan kevään aikana tutkitaan vihersillan eri vaihtoehtoja ja myös viherväyliä ja liikenteen muodostumista keskialueelle. Niitten ratkaisujen mallit tulevat vaikuttamaan keskialueen kaavaan. Samoin määritellään viherväylän jatko Suurpellon puolella. Todennäköisin sijainti siellä lienee Lukupuron varrella. Tämän jälkeen kaava työstetään esittelykuntoon ja viedään kaupunkisuunnittelulautakunnan päätettäväksi. Ajankohta ei ole tiedossa mutta voi olla jo syksyn 2020 aikana.

Vihersillan paikka on nykyinen kevyen liikenteen silta Lukupuron kohdalla. Tämä silta tultaneen purkamaan. Alustavien luonnosten mukaan vihersillan malli on kaarisilta ilman välikannatusta kehä II:n yli. Sillan leveys on n. 25 m ja siihen on toiseen reunaan kaavailtu myös jalankulkuväylää ja hiihtolatua. Se mahdollistaa hiihtoyhteyden keskuspuistoon. Lintujen ja muiden eläinten kulkuväyläksi istutetaan pensaita ja puita. Silta myös valaistetaan alta. Kehä II välikäistään olisi myös hyvä saada puita lintujen ylitystä varten, mutta se ei kuulu kaupungin toimivaltaan. Sitä hallitsee ELY keskus.

Näillä toimenpiteillä voidaan osittain korjata eri eläinlajien laiminlyötyjä kulkureittejä ja siten parantaa eläimistön viihtyvyyttä alueella. Tämä

myös edesauttaa uhanalaisten eliölajien kantojen elpymistä.

LUKUKALLIO

Terveysmetsä on uudehko termi luonnontilaiselle metsälle. Sillä tarkoitetaan ihmisten terveyttä edistäviä vaikutuksia (astmat, allergiat, mielenterveysongelmat jne.). Metsät soveltuvat virkistyskäyttöön ohella mainiosti myös opetukseen. Terveysmetsät tehdään ihmisille helposti lähestyttäväksi merkityn polun ja opastein.

Opetusmielessä poluille asennetaan luonnosta kertovia tauluja.

Ympäristösuunnittelu ENVIRON laatiman, Lukukalliota koskevan, luontoselvityksen mukaan Lukukallio on erittäin monipuolinen luontoalue kalliolineen ja erityyppisine metsineen. Ennestään suojeltuna on pähkinäpensaslehto. Täysin hakkuilta säästynyt yli 20 ha alue sisältää runsaasti erityyppisiä eliöitä. Uhanalaisena lajina esiintyy mm. Lahokaviosammal. Eläinkunnasta mainittakoon metsäkauris, valkohäntäpeura, kettu, rusakko, metsäjäniis ja kani. Suojeltavista nisäkkäistä on liito-orava tärkein. Myös kyykäärme esiintyy alueella. Linnusto on myös monipuolinen. Petolinnuista mainittakoon kanahaukka ja tuulihaukka.

Lukukallion mahdollisuudet toimia virkistysalueena ovat erinomaiset, kun sen sijainti Mankkaan ja Suurpellon välissä tarjoaa hyvät kävely-yhteydet niin Mankkaan asuntoalueelta kuin Suurpellon kaupunkirakenteestakin. Lisäksi sen äärelle on hyvät kulkuyhteydet. Päiväkotilasten ja koululaisten pääsyä Lukukalliolle on

helppo parantaa rakentamalla kävelysilta Kokinkyläntien yli. Linnuston ja maiseman tarkkailuun sopisi näköalatorni kallion päälle. Samoin kuntoilijoita varten sopisivat kuntoportaat ja kuntoluvalineetkin sopivasti sijoittuneina maastoon.

Lukukallio on nykyiselläänkin hyvin suosittu ulkoilualue niin koiranulkoiluttajille kuin muillekin luonnosta kiinnostuneille ulkoilijoille. Onpa siellä nähty suunnistajiakin.

Kävimme tapaamassa **Kalevi Hiironniemeä** Villa Elfvikissä. Hän on Espoon Ympäristökeskuksen edustaja kohdealueenaan myös Mankkaa ja Lukukallio. Hänen viestinsä oli, että hankkeelle tulee löytää poliitikkoja ajamaan asiaa. Ympäristökeskus kyllä tulee mukaan kunhan päätös asialle saadaan.

MAAKUNTAKAAVA

Uudenmaan maakuntavaltuusto vahvistaneen lähiaikoina Helsingin seudun maakuntakaavan. Syksyllä 2019 valmistuneessa ehdotuksessa Lukukallionkin alue on merkitty ydinvyöhykkeeksi, jonka määritelmä kuuluu seuraavasti: Vyöhykettä on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävellyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavana alueena. Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä on kiinnitettävä huomiota vyöhykkeen arvokkaisiin ominaispiirteisiin ja elinympäristön laatuun. Jäämme odottamaan miten kaavoitus etenee, mutta Lukukallion osalta kaavoitus on ”jäässä”.

Ari Malmio, Arkkitehti
Ismo Nuuja, Biologi